

*Григулич С.М., к.пед.н.,
доцент кафедри вищої математики
Лісовська В.П., к.ф.-м.н.,
професор кафедри вищої математики
Макаренко О.І., к.ф.-м.н.,
професор кафедри вищої математики
Стасюк В.Д., к.пед.н.,
доцент кафедри вищої математики*

ФОРМУВАННЯ СИСТЕМНОГО ПІДХОДУ В ОРГАНІЗАЦІЇ СТУДЕНТСЬКО-ВИКЛАДАЦЬКОЇ СПІВПРАЦІ ЩОДО УДОСКОНАЛЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ЗАСВОЄННЯ СТУДЕНТАМИ НАУКИ «ВИЩА МАТЕМАТИКА»

Самостійна навчальна діяльність студентів щодо вивчення науки «вища математика» є невід'ємною частиною навчального процесу у вищих навчальних закладах для студентів економічних спеціальностей. З іншого боку, ця діяльність є структурною складовою діяльності особистого формування й розвитку кожного з студентів. Саме останнє створює неоднорідність у швидкості й якості сприйняття, засвоєння та використання студентами знань, умінь і навичок цієї науки в створенні особистого професійного потенціалу.

Ряд організаційних заходів, які вже можна вважати традиційними, наприклад, таких як:

- мотивація самостійної навчальної діяльності студентів з вищої математики;
- її планування у навчальному процесі;
- своєчасний контроль і оцінювання;
- оцінка робіт, що є результатом такої діяльності й допомога в здійсненні само оцінюючих дій, як таких робіт так і діяльності в цілому;

— і т. ін., дають у певній мірі можливість забезпечувати своєчасну допомогу викладача студентові в формуванні в останнього його особистої навчальної діяльності. Але тут частіше всього відчутна слабка, а в деяких випадках кризово-недостатня активність студентів як співпрацюючих учасників виявлення і вирішення нагальних проблем у формуванні їх самостійної навчальної діяльності з вивчення цієї науки. На даний момент є актуальним створення системного підходу в організації викладачами ряду додаткових організаційних дій, спрямованих на реалізацію ефективної самоорганізації студентів у виявленні й вирішенні виникаючих проблем навчання з вищої математики, таких як:

— постійна актуалізація для студентів колективів груп питання про необхідність і важливість їх самоорганізації у самоконтролі над якістю особистих знань, умінь і навичок у навчанні з вищої математики;

— постійна актуалізація для студентів колективів груп питання про необхідність і важливість їх самоорганізації у виявленні і своєчасному вирішенні виникаючих проблем навчання вищої математики;

— організація в рамках академічних груп (за певних необхідних і можливих умов) підгруп, очолюваних сильними студентами, для допомоги відстаючим студентам у виконанні домашніх завдань, індивідуальних, лабораторних робіт;

— ініціація для студентських колективів груп можливих форм і засобів здійснення необхідних публічних організаційних дій взаємного оберненого зв'язку відкритої співпраці викладача і студентів щодо поліпшення стану загальної успішності студентів у групі в оволодінні знаннями, уміннями й навичками науки «вища математика».

*Грицино О.М., к.е.н.,
доцент кафедри корпоративних
фінансів і контролінгу,
Пастухова Н.Ю.,
ст. викладач кафедри корпоративних
фінансів і контролінгу*

ТЕСТУВАННЯ В ОЦІНЮВАННІ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ ПРИ СКЛАДАННІ ДЕРЖАВНИХ ІСПИТІВ НА ЗДОБУТТЯ ОСВІТНЬО-КВАЛІФІКАЦІЙНОГО РІВНЯ «БАКАЛАВР»

У відповідності із новим Законом України від 2014 року «Про вищу освіту» освітньо-кваліфікаційний рівень «бакалавр» здобувається на першому рівні і відповідає базовій вищій

освіті. Отже, знання здобуті бакалавром є основою для підготовки фахівців магістерського рівня. Після отримання диплому бакалавра студент повинен вільно володіти теоретичним і базовим практичним матеріалом за обраною спеціальністю. Тестування може бути переважною формою контролю в оцінюванні таких базових знань, оскільки має ряд переваг:

- дозволяє скоротити час на перевірку знань;
- дозволяє уникнути суб'єктивізму в оцінюванні;
- дозволяє підвищити якість базових знань на основі постійного їх моніторингу за допомогою великої кількості тестів, які згодом будуть використані при оцінці знань за результатами іспитів, у тому числі державних.

З цією метою необхідно тестування зробити основою для перевірки базових знань студентів, які складають державні іспити на здобуття диплому бакалавра, зокрема іспит з науки «Корпоративні фінанси». Такі тести повинні опрацьовуватись на практичних заняттях протягом семестру, охоплювати всі теми та включати мінімум три групи: (1) тести для закріплення знань з базових понять, показників, формул, процесів тощо; (2) тести для перевірки уміння виконувати типові фінансові справи і (3) тести для оцінки аналітичних умінь і з використанням практичних навичок. Для кожної групи можна скласти різні види тестових завдань. Так, для першої – це переважно прості відкриті тести на вибір правильного визначення поняття, формули, теорії, процесу тощо. Для другої групи – тести на правильність розрахунків аналітичних показників і вірних висновків щодо типових фінансових рішень. Для третьої – тести як частина кейсів, які включатимуть кілька завдань на опрацювання аналітичної фінансової справи. Успішне складення тестів першої групи дозволяє отримати мінімальну позитивну оцінку «задовільно», другої – «добре». Оцінка «відмінно» може бути поставлена виключно за успішну демонстрацію аналітичних умінь і практичних навичок за результатами виконання тестів третьої групи (кейсів).

Тести першої і другої групи доводяться до відома студентів і опрацьовуються протягом семестру. Такі тести мають: (1) складатись у великій кількості (100–150 тестів на кожну тему і не менше 1000 на всю науку) і (2) охоплювати усю теоретичну частину науки. Ці ж самі тести виносяться на іспит, який за таких умов буде доцільно проводити з використанням комп'ютерних засобів. Заміна опрацьованих тестів на нові під час складання іспиту не допускається. Так, студент який бажає отримати оцінку не вище «добре», може обмежитись виконанням тестових завдань тільки першої і другої групи. Це дозволить (1) підвищити прозорість у складанні іспиту і (2) впевненість студента у своїх базових знаннях та результатах іспиту.

Тести третьої групи представляють собою завдання у складі кейсів і готуються безпосередньо для кожного іспиту. Варіантів таких завдань не може бути багато, достатньо один або два. Протягом семестру опрацювання завдань з подібних кейсів відбувається на основі виконання кейсів попередніх навчальних років. Для оцінки «відмінно» студент обов'язково повинен продемонструвати не тільки вільне володіння базовими знаннями, а і свої аналітичні здібності. Опрацювання таких кейсів дозволить (1) підвищити рівень знань та аналітичних умінь студента; (2) підвищити вагомість диплому нашого вищого навчального закладу на ринку праці, оскільки оцінки «відмінно» слугуватимуть індикатором аналітичних умінь бакалавра при прийнятті фінансово-економічних рішень.

Демченко В.О.,
асистент кафедри страхування

ІННОВАЦІЙНІ НАВЧАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК УМОВА ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ

Сучасні тенденції переходу до інноваційно-орієнтованих процесів, що відбуваються в освітній сфері, обумовлені необхідністю підготовки конкурентоспроможних фахівців на світовому ринку праці. Перед професорсько-викладацьким складом вищих навчальних закладів постає завдання змінити вищу освіту та забезпечити якісно новий рівень освітніх послуг.

Законом України «Про вищу освіту» визначено низку пріоритетних напрямів модернізації та активізації вищої освіти в руслі вимог Болонської декларації, що потребує належного науково-методичного забезпечення навчального процесу, відповідної технічної та матеріальної бази [1]. Основний принцип Болонських реформ у вищій освіті передбачає студентоцентроване навчання, що означає зміщення акцентів викладання в освітньому процесі. Підвищення ролі самостійної роботи студента та забезпечення безперервного консультування з викладачем сприяє тому, що навчання стає індивідуалізованішим, спрямованим на потреби конкретного студента, актуальним, значно глибшим і прагматичним.